

Inwendige geneeskunde

Achtergrond

Inwendige geneeskunde

De interne of inwendige geneeskunde omvat in principe het functioneren van het gehele menselijke lichaam en alle ziekteprocessen die zich daarbij kunnen voordoen.

Door de aard van dit beschouwende specialisme vervult de internist bij uitstek een belangrijke en coördinerende rol bij de behandeling van patiënten met veelvoudige aandoeningen.

Een internist legt vooral de pathofysiologische verbanden tussen klachten en orgaan- of systeemfunctioneren. Hij of zij probeert, als een 'puzzelaar', deze klachten van de patiënt te verklaren en op te lossen.

Het werkterrein is zeer omvangrijk. Om die reden heeft zich binnen de algemene interne geneeskunde in de loop van de tijd een aantal deelgebieden ontwikkeld. Deze sub- of superspecialismen hebben binnen het moederspecialisme een specifieke plaats gekregen. De volgende aandachtsgebieden zijn door de Nederlandsche Internisten Vereniging erkend en vastgelegd in het verenigingsregister: allergologie, bloedtransfusiegeneskunde, endocrinologie, klinische farmacologie, hematologie, infectieziekten, intensive care, medische oncologie, nefrologie, ouderengeneeskunde en vasculaire geneeskunde.

Een holistische benadering van de patiënt vormt de basis van het vak.

Internisten werken in het ziekenhuis altijd in teamverband. Binnen het team onderscheiden zij zich door middel van specifieke belangstelling voor een of meer van de deelgebieden van de inwendige geneeskunde.

De opleiding inwendige geneeskunde duurt zes jaar: vier jaar algemene inwendige geneeskunde, twee jaar specifieke opleiding voor het gekozen aandachtsgebied.

beroepskeuze

Bijna driekwart (74 procent) van de 73 ondervraagde internisten blijkt al tijdens de studie het vak inwendige geneeskunde te hebben overwogen. Andere veelgenoemde specialismen zijn: huisartsgeneeskunde (33 procent), kindergeneeskunde (26 procent), maag- darm- leverziekten (12 procent), en cardiologie (12 procent). Voor 99 procent was inwendige geneeskunde uiteindelijk het eerst gekozen specialisme.

De ondervraagde internisten zijn tevreden met hun keuze; 93 procent geeft aan zeer tevreden te zijn, en 5 procent enigszins tevreden.

beroepsgroep

Gemiddeld zijn de internisten 15 jaar geregistreerd in hun specialisme. Mannen zijn meer vertegenwoordigd; in ons onderzoek betreft het 63 procent van de respondenten. De gemiddelde leeftijd is 48 jaar.

Perspectief

meest aantrekkelijke aspecten van inwendige geneeskunde

Veel (86 procent) van de door de internisten genoemde aantrekkelijke aspecten hebben betrekking op het vak in het algemeen: het is een breed (35 procent) en veelzijdig (22 procent) vak. Ook wordt de intellectuele uitdaging die de complexiteit van het vak met zich meebrengt, genoemd (22 procent).

Eén van de gegeven typeringen luidt als volgt: *"Het is een breed specialisme dat dwars door elk ander specialisme heenloopt en daar vaak raakvlakken mee heeft."*

43 procent vindt het contact met de patiëntengroep een aantrekkelijk aspect van hun specialisme.

Bijna een kwart (24 procent) van de ondervraagden noemt het contact met andere medische disciplines een positief aspect. *"Als internist ben je het middelpunt van het ziekenhuis; je hebt met iedereen contact"*, legt één van de respondenten uit.

minst aantrekkelijke aspecten van inwendige geneeskunde

Ruim een derde (35 procent) vindt de hoge werkdruk een van de minst aantrekkelijke aspecten van de inwendige geneeskunde. 10 procent noemt de onregelmatige werktijden als minder aantrekkelijk.

Het valt op dat bijna een vijfde (19 procent) van de opmerkingen betrekking heeft op administratieve zaken. Ook overlegsituaties, zoals vergaderingen, worden door 8 procent genoemd. Eén van de respondenten heeft het over: *"Management, budgettering en andere moderne eisen waarvoor ik niet opgeleid ben (of wil worden)."*

Eveneens 8 procent vindt dat het vak inwendige geneeskunde onvoldoende is afgegrensd van andere specialismen: *"Het is soms een wat 'vaag' vak waardoor andere specialisten ons soms een deel proberen af te snoepen"*, beweert één van de internisten.

wat de co-assistent moet weten als hij voor inwendige geneeskunde kiest

Bijna een vijfde van de internisten (19 procent) vindt dat een brede oriëntatie vereist is; *"Je moet belangstelling hebben voor alle aspecten van de geneeskunde."*

16 procent zegt dat men echt gefascineerd moet zijn door het vak inwendige geneeskunde wanneer men ervoor kiest de opleiding te volgen. Dat dit nodig is blijkt uit de *"Noodzaak van continue nascholing en onderzoekswerkzaamheden, levenslang"*, aldus één van de ondervraagden.

Eveneens 16 procent vindt communicatieve vaardigheden essentieel. Er is bovendien veel kennis voor vereist, zo zegt een tiende van de respondenten. *"Je moet in staat zijn goed met patiënten, collegae, verpleging en andere hulpverleners te communiceren"*, benadrukt één van de respondenten.

10 procent wijst op de hoge werkdruk en de lange dagen.

Kritische factoren

autonomie

Internisten hebben volgens de ondervraagden veel autonomie; op een schaal van 1 tot 10 geven ze gemiddeld een 8,2. Een derde (33 procent) geeft een 9 of 10. Slechts 4 procent geeft een 6, dat tevens de laagste score is.

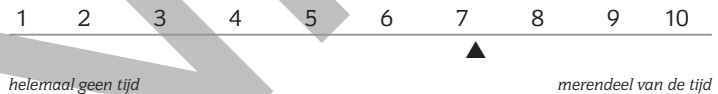
$$\bar{x} = 8,2 \quad \sigma = 0,9$$



patiëntenzorg

De gemiddelde score van 7,2 geeft aan dat een internist meer tijd besteedt aan directe zorg voor de patiënt dan aan andere activiteiten. 4 procent van de internisten besteedt amper tijd aan directe patiëntenzorg (score 1, 2, 3), en bij 57 procent wordt de tijd bijna volledig met directe patiëntenzorg gevuld (score 8 tot en met 10).

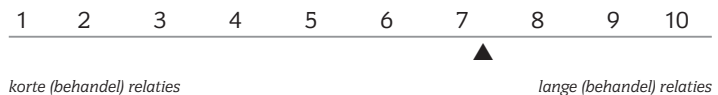
$$\bar{x} = 7,2 \quad \sigma = 1,8$$



continuïteit behandelrelaties

De continuïteit van de behandelrelaties die internisten met hun patiënten hebben, neigt eerder naar de lange termijn dan naar de korte termijn. Meer dan drie kwart van de internisten (82 procent) geeft dat aspect een score 7 of hoger. Dit komt tot uiting in de gemiddelde score van 7,3.

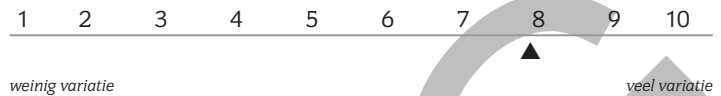
$$\bar{x} = 7,3 \quad \sigma = 1,7$$



variatie

Internisten kennen veel variatie in hun werk, zo wijst de gemiddelde score van 7,9 uit. 29 procent geeft een 9 of 10.

$\bar{x} = 7,9$ $\sigma = 1,3$



vereiste deskundigheid

Over de benodigde kennis zijn de meningen van de internisten verdeeld. De gemiddelde score komt uit op 5,0. Ruim een derde (41 procent) vindt brede kennis noodzakelijk (score 1, 2, 3) en 23 procent denkt eerder aan specifieke kennis (score 8, 9, 10).

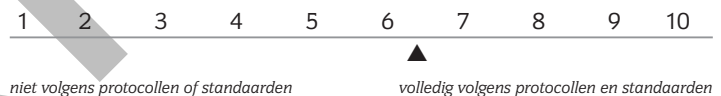
$\bar{x} = 5,0$ $\sigma = 2,6$



standaardisering van werk

Binnen de inwendige geneeskunde wordt vaker wel dan niet met protocollen en standaarden gewerkt. De gemiddelde score is 6,4. Slechts 4 procent geeft op dit aspect een score van 9, dat tevens de hoogste score is.

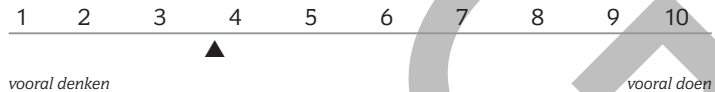
$\bar{x} = 6,4$ $\sigma = 1,6$



denken versus doen

Inwendige geneeskunde is meer een 'denk-vak' dan een 'doe-vak', zo blijkt uit de gemiddelde score van 3,8. Slechts 7 procent geeft een score van 8 tot en met 10, daar tegenover staat 59 procent met een score 1 tot en met 3.

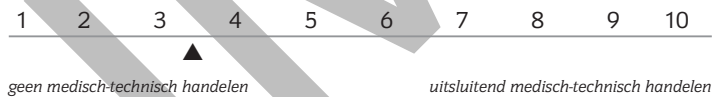
$\bar{x} = 3,8$ $\sigma = 2,0$



medisch-technisch handelen

In het verlengde van het vorige aspect komt naar voren dat internisten zich niet uitsluitend met medisch-technisch handelen bezig houden. Gemiddeld scoort dit aspect een 3,4. Slechts 9 procent geeft een score van 7 of hoger, en 78 procent neemt een positie op de andere kant van de schaal in.

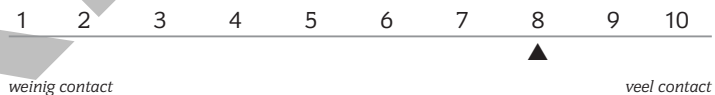
$\bar{x} = 3,4$ $\sigma = 1,7$



interactie andere medische disciplines

Internisten hebben veel te maken met andere medische disciplines: de gemiddelde score ligt op 8,0 en 70 procent geeft op deze schaal 8 punten of meer.

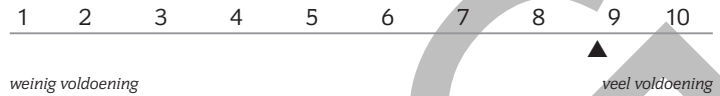
$\bar{x} = 8,0$ $\sigma = 1,8$



inhoudelijke voldoening

De uitoefening van het vak inwendige geneeskunde levert veel inhoudelijke voldoening op. De gemiddelde score is hoog, een 8,8; 64 procent van de respondenten geeft op deze schaal een 9 of 10.

$\bar{x} = 8,8$ $\sigma = 0,8$



werkdruk

Internisten vinden dat hun vak een flinke dosis stress en werkdruk met zich mee brengt; de gemiddelde score is een 6,7. Een derde (34 procent) geeft 6 punten of minder.

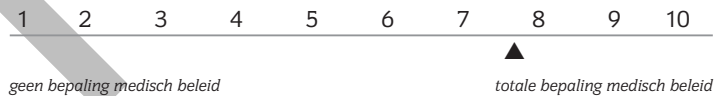
$\bar{x} = 6,7$ $\sigma = 1,9$



medische beleidsverantwoordelijkheid

Met een gemiddelde score van 7,7 geven internisten aan dat ze ruimschoots de mogelijkheid hebben hun eigen medische beleid te bepalen; een score lager dan 5 wordt niet gegeven.

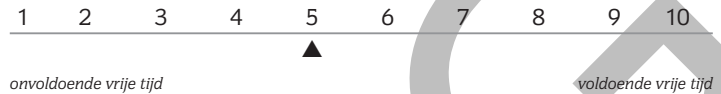
$\bar{x} = 7,7$ $\sigma = 1,1$



vrije tijd

Internisten vinden dat de vrije tijd die resteert ten opzichte van de werktijd onvoldoende is. De gemiddelde score is 5,0. Ruim de helft van de internisten neigt met een score van 5 of lager naar de linkerkant van de schaal. 11 procent geeft zelfs een 1 of 2.

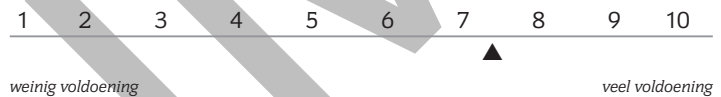
$\bar{x} = 5,0$ $\sigma = 2,2$



werkomstandigheden

De werkomstandigheden binnen het vak inwendige geneeskunde bieden de internisten veel voldoening: de gemiddelde score is 7,5. De 6 procent die weinig voldoening heeft (score 1 tot en met 3) staat tegenover 58 procent die veel voldoening put uit de werkomstandigheden (score 8, 9, 10).

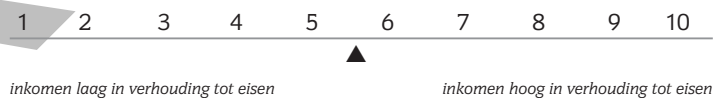
$\bar{x} = 7,5$ $\sigma = 1,7$



inkomen

De internisten vinden hun inkomen redelijk in verhouding staan tot de gestelde eisen. Gemiddeld scoren zij een 5,6 op de schaal. De meningen lopen niet ver uiteen. Bijna de helft (48 procent) geeft een score van 5 of 6.

$\bar{x} = 5,6$ $\sigma = 1,9$



Beroepsuitoefening patiëntenpopulatie

Vrijwel alle ondervraagde internisten (97 procent) werken rechtstreeks met patiënten. Ze hebben gemiddeld 81 patiëntencontacten per week. Bijna drie kwart (73 procent) van de contacten bestaat uit poliklinische patiënten. Naast een klein percentage (6 procent) aan telefonische contacten bestaat de rest uit klinisch werk (20 procent).

Leeftijdsopbouw:

65-plusser	44 %
Volwassene	55 %
Kind	1 %
Zuigeling/kleuter	-

De verhouding mannen-vrouwen onder patiënten is ongeveer gelijk.

Een internist ziet vooral chronisch zieke patiënten (53 procent). Slechts 15 procent wordt gezien als gezond of over het algemeen gezond, doch met gezondheidsklachten. Het aantal acuut zieke patiënten ligt op 16 procent. Een internist heeft redelijk veel terminale patiënten (11 procent).

De gezondheidsklachten betreffen in de meeste gevallen lichamelijke aandoeningen (91 procent). Daarnaast is 6 procent van de klachten psychosociaal van aard en 5 procent psychisch.

meest voorkomende symptomen/ziektebeelden/themata

Diabetes mellitus	54 %
Problemen van het maag-darmstelsel	51 %
Hypertensie	32 %
Oncologische aandoeningen	28 %
Moeheid	22 %
Schildklier-aandoeningen	22 %
Hematologische aandoeningen	20 %

meest uitdagende symptomen/ziektebeelden/themata

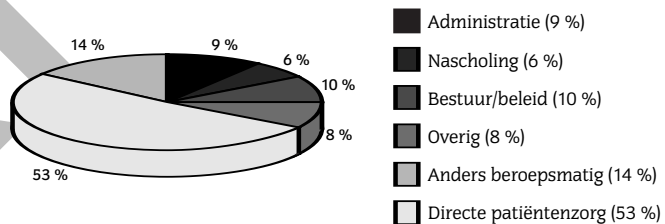
Endocrinologische aandoeningen waaronder schildklierziektes (11 %) en diabetes mellitus (7 %)	20 %
Oncologische aandoeningen	15 %
Hematologische aandoeningen	13 %
Aandoeningen van hart en vaten	10 %

type praktijk

Er werken ongeveer evenveel internisten zelfstandig (49 procent) als in loondienst (51 procent). Bijna alle ondervraagde internisten werken binnen een georganiseerd verband; niemand heeft een solopraktijk. De verhouding tussen respondenten werkzaam in academische en algemene ziekenhuizen is 31 procent versus 55 procent. 9 procent heeft (ook) universitaire taken.

invulling werkweek

Internisten hebben een gemiddelde werkweek van 50 uur. Slechts 16 procent werkt 40 uur of minder. Drie kwart werkt tussen de 40 en 60 uur. Slechts (9 procent) van de ondervraagden zegt meer dan 60 uur per week te werken. Per werkweek wordt slechts de helft van de tijd besteed aan directe patiëntenzorg: gemiddeld zo'n 27 uur. Aan andere beroepsmatige activiteiten, zoals lesgeven, onderzoek en advisering wordt gemiddeld 7 uur besteed; aan bestuurlijke activiteiten 5 uur. De procentuele verdeling van de uren over de verschillende soorten activiteiten is als volgt:



slotopmerking

Een vijfde van de ondervraagde internisten zegt in één woord zijn vak 'mooi' te vinden. 7 procent benadrukt nog eens dat het een 'breed' vak is. De internisten voegen met hun laatste opmerkingen verder niet duidelijk te rubriceren informatie toe. Daarom nog drie internisten zelf aan het woord:

"Het vergt een hoger niveau dan men gewoonlijk inschat; wetenschappelijk denken, boerenverstand, sociale vaardigheden en stamina."

"De internist is het geweten in het ziekenhuis."

"Samenwerking staat centraal in de uitvoering van dit werk. De patiëntencontacten worden korter maar intensiever, en het verwachtingspatroon van de patiënt wordt hoger."

gemiddelde scores voor kritische factoren

inhoud van het werk	gemiddeld	context beroepsuitoefening	gemiddeld
autonomie	8,2	werkdruk	6,7
patiëntenzorg	7,2	medische beleidsverantwoord.	7,7
continuïteit	7,3	regelmaat	5,2
variatie	7,9	zekerheid	8,3
vereiste deskundigheid	5,0	status	7,1
standaardisering	6,4	vrije tijd	5,0
denken versus doen	3,8	werkomstandigheden	7,5
medisch-technisch handelen	3,4	inkomen	5,6
interactie	8,0		
inhoudelijke voldoening	8,8		

Oefening

Als je het bovenstaande beroepsprofiel goed hebt doorgelezen, maak dan de volgende oefening:

Schrijf hieronder je top-vijf van kritische factoren;

Zet in kolom A de scores die je in de 'Voorbereiding' aan elk van deze factoren hebt gegeven;

Zet in kolom B de gemiddelde scores die je in het hierboven beschreven profiel aantroft;

Trek de scores in kolom B af van die in kolom A en schrijf het resultaat in kolom C;

Tel de cijfers in kolom C op. *Let op: negeer + en - tekens!*

Hoe dichterbij het totaal-getal bij de 0 ligt, des te waarschijnlijker het is dat dit specialisme aansluit bij je wensen. Verder onderzoek is natuurlijk geboden. Dit cijfer alleen zegt niet zoveel voordat je het hebt vergeleken met die voor andere specialismen!

Kritische factoren	A (jouw waardering)	B (gemiddelde score)	C (verschil)
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----
-----	-----	-----	-----

Totaal:

ISBN: 90 71941 46 9
Copyright 1999

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMG te Utrecht.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16b Auteurswet 1912, het besluit van 20 juli 1974, Staatsblad 471, en art. 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijke verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprerecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatie werken (art. 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de KNMG te wenden.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Daar waar 'hij' staat in de navolgende hoofdstukken, wordt ook 'zij' bedoeld.